ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಜಾಗೃತಿಗೊಂದು ಸೃಜನ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ

ಕನ್ನಡ ಗಂಗೋತ್ರಿ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೨-೧೮

ರೂ.೪.೫೦

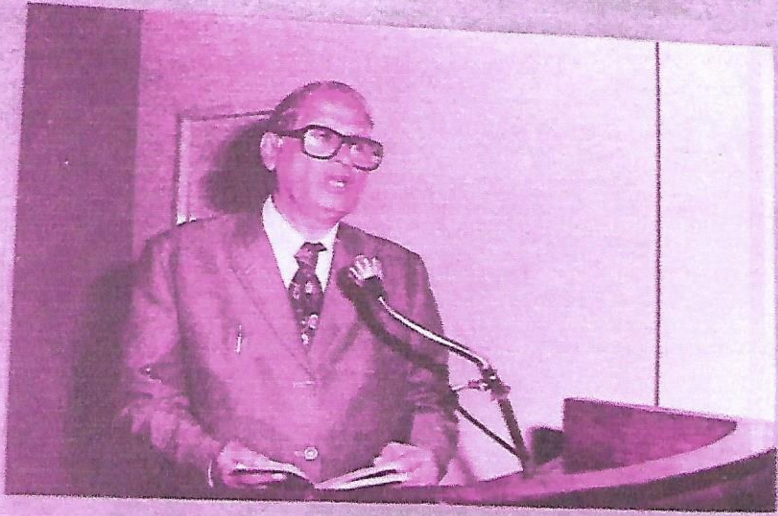

ಡಾ। ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ ಒಂದು ನೆನಪು

ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯತ್ತ ಅಭಿನವ ಭಾರತಿ

ಮತಾಂಧರ ಅಟ್ಟಹಾಸದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾವತಿ

ಅರಕಲಗೂಡು : ಜೆ.ಒ.ಸಿ. ಖದೀಮರ ಜಾಲ

'ಕರ್ನಾಟಕ' - ಹಗರಣಗಳ ಸರಮಾಲೆ

ಡಾ॥ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವ

ಬರಗೂರರ

ಡಾ।। ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ-ಒಂದು ನೆನಪು

ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಮಟ್ಟದ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮೊದಲಾದದ್ದು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಿಂದ.

ಇಂಥದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆಂದು ಆರಂಭರಾದ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಷತ್ತು ಆರಂಭಿಸಿದ ಭಿಲ್ವಾರಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲು ಆರಂಭವಾದಾಗ ಮೊದಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದವರು ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ? ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲಬುರ್ಗಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದ್ಯಾಂಪುರದ ಬಡ ಕುಟುಂಬವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಡಾ।। ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು. ಅವರ ವಚನ ಸಂಕಲನ-ವಚನೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾರತಮಟ್ಟದ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಈ ಕೃತಿ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವಚನ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುದು.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ, ಮೆರೆಯುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅದ್ಭುತ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶರಣಕ್ರಾಂತಿಯ ಉಪವಸ್ತುವಾದರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾದ ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು. ದುರ್ದೈವವೆಂದರೆ ಇಂಥ ವಚನ ಸೃಷ್ಟಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಿಂತು ಹೋದದ್ದು. ಮತ್ತದು ಮೊಳೆತು ವಚನ ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಲು ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಯವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನ ವಚನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಬಳಸಿದ [illegible] ಶತಮಾನದ ವಚನಗಳಿಗಿರುವ - ಸಮಾಜೋ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ-ಸಾಹಿತ್ಯಕ-ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾಷಿಕವಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಆಯಾಮಗಳಿಲ್ಲ; ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಕಳಕಳಿ-ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನ ಬದ್ಧತೆಗಳು ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನ ವಚನಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ದುಡಿಯುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ರಚನೆಯಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ

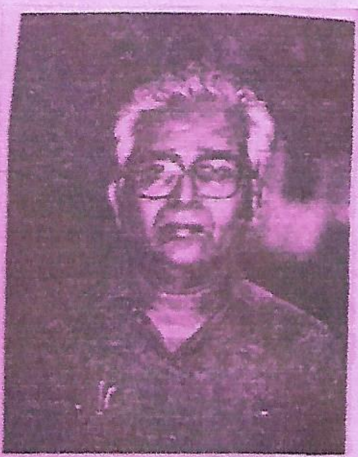

ಪ್ರೊ।। ಜೆ.ಎಸ್.

ನೋಡಿದಾಗ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ವಚನೋದ್ಯಾನವನ್ನು ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯತಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಹೊಸಗನ್ನಡ ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಡಾ।। ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರೇ ಮೊದಲಿಗರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಡಾ. ಎಲ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ವಚನವೊಂದನ್ನೇ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆಧುನಿಕವಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನವರು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರೆಂದರೆ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರು. ಈ ಪಟ್ಟಿ ಹೀಗೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಹೆಸರು ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರದು.

ವಚನೋದ್ಯಾನದ ಈ ಕೆಲವು ವಚನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

೧) ನನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಬರೆದರೆ
ಅದು ರಚನೆ
ನೀನು ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಬರೆದರೆ
ಅದು ವಚನವಯ್ಯಾ
ಸ್ವತಂತ್ರಧೀರ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ.

೨) ವಿದ್ಯೆ ಬಂತು, ವಿನಯ ಹೋಯ್ತು,
ಬುದ್ಧಿಬಂತು, ಶ್ರದ್ಧೆ ಹೋಯ್ತು;
ಶ್ರದ್ಧೆ ಬಂತು, ವಿವೇಚನೆ ಹೋಯ್ತು;
ಸಮೃದ್ಧಿ ಬಂತು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೋಯ್ತು;
ವಿಜ್ಞಾನ ಬಂತು, ಸಮಾಧಾನ ಹೋಯ್ತು;
ಶರೀರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಬಂತು, ಚಿತ್ತಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ
ಹೋಯ್ತು;
ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ಬಂತು, ಜೀವನ ಸ್ವಾರಸ್ಯ
ಹೋಯ್ತು
[illegible]
ಮಾತು ಬಂತು, ಕೃತಿ ಹೋಯ್ತು;
ಜಾತಿ ಬಂತು, ನೀತಿ ಹೋಯ್ತು;
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು, ಸೌಜನ್ಯ ಹೋಯ್ತು;
ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ ಬಂದ
ಸ್ವತಂತ್ರಧೀರ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಹೋದ.

ಮೊದಲನೆಯ ವಚನ ದೇವವಾಣಿ ಜನವಾಣಿಯಾಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಜನವಾಣಿಯನ್ನೆ ದೇವವಾಣಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ವಚನಕಾರರು ಎಂಬ ಪ್ರೊ. ಬಸವನಾಳರ ಮಾತನ್ನು ನೆನೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾತಾಡಿದರೆ ಯಾವುದು ಕೇವಲ ಮಾತಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ವಚನವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವವಾಣಿಯಾದಾಗ ಎಂಬುದನ್ನು ತುಂಬ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂರೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಚನ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಚನವಂತು ಜಾನಪದ ಹಾಡೊಂದರ ತಂತ್ರವೊಂದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ವಚನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದಲ ವಚನದಲ್ಲಿ ವಚನದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ, ಎರಡನೆ ವಚನದಲ್ಲಿ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಧ್ವನಿಸುವ ಇಂಥ ವಚನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ವಚನ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಎಂಥ ಸಹಜವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಫಲವಿತ್ತ ರೆಂಬೆ ಬಾಗುತ್ತದೆ
ಗೊನೆ ಹೊತ್ತ ಬಾಳೆ ಬಾಗುತ್ತದೆ
ತೆನೆ ಹೊತ್ತ ದಂಟು ಬಾಗುತ್ತದೆ
ಏನೇನೋ ಇಲ್ಲದುದು ಬೀಗುತ್ತದೆ
ನೋಡಾ
ಸ್ವತಂತ್ರ ಧೀರ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಾ.

ಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ರೆಂಬೆ ಬೀಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ರವಾಗಿ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗೊನೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತ ಬಾಳೆಯೂ ನೆಲದವರೆಗೂ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ತೆನೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತ ದಂಟು ಕೂಡ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಗಳ ನಮ್ರತೆ ಒಂದು ಕಡೆ ದುರಹಂಕಾರದ ಸೊಕ್ಕು ಒಂದು ಕಡೆ. ಬಾಗು ಮತ್ತೂ ಬೀಗು ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಇತ್ತ, ಹೊತ್ತ ಮತ್ತು ಹೆತ್ತ ಎಂಬುವುಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ ಬಳಕೆಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಸ್ವಾರಸ್ಯ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಈ ವಚನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಇದೇ ಸಂಕಲನದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

೧) ಹೂವು ತನ್ನೆದೆಯ ತೆರೆದರೆ
ಅದು ಸುಂಗಧ ಮಕರಂದಗಳ ಸುಗ್ಗಿ
ನೆಂಪುಗಳ ತನ್ನೆದೆಯ ತೆರೆದರೆ
ಮುತ್ತುಗಳು ಬರುವವು ನುಗ್ಗಿ
ಹನುಮ ತನ್ನೆದೆಯ ತೆರೆದರೆ
ಸೀತಾರಾಮರ ಚಿತ್ರ
ಇರುಳು ತನ್ನೆದೆಯ ತೆರೆದರೆ ಕೋಟಿ
ಕೋಟಿ
ನಕ್ಷತ್ರ
ಎಲ್ಲರೆದೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ನಿಧಿ
ನಿಧಾನ
ನಿನ್ನ ವರಪ್ರದಾನ
ನನ್ನೆದೆಯಲ್ಲಿ ನೀನಾದರೂ ಇರಯ್ಯ
ಸ್ವತಂತ್ರಧೀರ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಾ.

೨) ದಾನವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಾನಿಗೇರಿಸದಿರು
ದಾನವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸದಿರು
ಮಾನವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇದೀ ಸುಂದರ
ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಬೆಳಗಿಸಯ್ಯ
ಸ್ವತಂತ್ರಧೀರ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಾ.

೩) ಹಳೆರೆಕ್ಕೆ ಕಳಚಿದವು ಹೊಸರೆಕ್ಕೆ
ಕೊನರಿದವು
ಹಕ್ಕಿಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿನದೇ ಅಯ್ಯ
ಹಣ್ಣೆಲೆಗಳು ಉದುರಿದವು ಹಸಿರೆಲೆಗಳು
ಚಿಗುರಿದವು
ಮರ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿನದೇ ಅಯ್ಯ
ನಿನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಹಳೆಹೊಸ ಗ್ರಂಥಪಂಥಗಳೂ
ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ರಾದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟಿದರೂ
ನೀನು ಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿಗ
ಮೂಲಿಗರಲ್ಲಿ ಮೂಲಿಗನಯ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರ
ಧೀರ
ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಾ.

೪) ಹೋಮರನಂಥ ವಿಶ್ವಕವಿಗಳು ಬಿಕ್ಷೆ
ಬೇಡಬೇಕು
ಹೆಂಡ ಮಾರುವವರು ಲಕ್ಷಾಧೀಶರಾಗಬೇಕು
ಇದು ನಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವೇನಯ್ಯ
ದುಡಿದವರಿಗೆ ದುಗ್ಗಾಣಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವ
ರಿಗೆ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ
ಇದೇ ನಿನ್ನ [illegible]

ನಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅವರ ಎಂಟನೆಯ ವಚನ ಸಂಕಲನ-ವಚನನಂದನ. ಇದನ್ನು ಡಾ. ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಚನಗಳು ವಚನೋತ್ತಮದತ್ತ ಮುಕ್ತಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ

ಛಂದೋಬದ್ಧತೆಯತ್ತ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೪೭೫ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯವೇನೊ ವಿಪುಲವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ವಚನೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಹಜ ಚೆಲುವು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯೇ.

ಈ ಎರಡು ವಚನಗಳ ಸಂಕಲಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ವಚನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನವ್ಯ, ದಲಿತ, ಬಂಡಾಯ ಹಾಗೂ ನವ್ಯೋತ್ತರಗಳ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಹಾದು ಬಂದ ನಿಮಗೆ ಈ ಪಂಥಗಳ ಬಗೆಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದಾಗ ಅವರ ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ತನ್ಮಯತೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗಿದ ತಿರುವುಗಳು ಅವು ಎಂದು ಅವರು ನುಡಿದರು. ಮಂಕು ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಳುಸಿದ್ಧನ ಕಂತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದದ್ದುಂಟು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು [illegible]

ಶರಣರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ್ದ ಪ್ರಭಾವ ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಾಂಧಿಯೆಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದ ಶರಣ ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಪ್ರಭಾವ ತೀವ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಮಂಜಪ್ಪನವರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ತುಂಬ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ಧರಾಮ ಮತ್ತು ಮಹದೇವಿಯಕ್ಕರನ್ನು ಕುರಿತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳೂ ಚೊಕ್ಕವಾದುವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂದೇಶ ಎಂಬ ಕೃತಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಬಗಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದ ವಿವಾದಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈವರೆಗೂ ಬಂದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಾರವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಾರವತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶರಣ ಚರಿತಾಮೃತ ಕುರಿತು ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂದಿನ ಶರಣರವರೆಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಶರಣರ ಸೊಗಸಾದ ಜೀವನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಸರಳವೂ ಮನೋಜ್ಞವೂ ನೇರವೂ ಆದ ಇಲ್ಲಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಹರಹಿದೆ. ಶರಣರನ್ನು ಕುರಿತ ಪುಟ್ಟ ವಿಶ್ವಕೋಶದಂತಿರುವ ಈ ಕೃತಿ ಸಂಗ್ರಹಾರ್ಹವಾದುದು.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಕೇವಲ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾದವರಲ್ಲ. ಜಲಪಾತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚರಗದವರೆಗೆ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಆರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯದ ಹಾದಿಯಲ್ಲೆ ಕ್ರಮಿಸಿಬಂದಿವೆ. ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು, ಅವಿಭಕ್ತಂ ವಿಭಕ್ತೇಷು ಎಂಬಂಥ ಕವನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಜನಪ್ರಿಯವೂ ಆಗಿರುವುದು ಅವುಗಳ ಗೀತ ಗುಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಆ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತ ಕಾಳಜಿಗಳಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಂತರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಅವರದು.

ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತವಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈಯಾಡಿಸಿರುವ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಆರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೊದಲ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳ ಸಂಕಲನ ತುಪ್ಪಾರೊಟ್ಟೀಗೋಗೇನೇ-ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. 'ನನ್ನಯ ಕೋಲಿದು ಅಜ್ಜನ ಕುದುರೆ' ಎಂಬ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳು ಶಿಶುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಹುಪ್ರಿಯವಾಗಲು ಕಾರಣ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ತೆರೆಯುವ ಮುಗ್ಧರೂ ಕುತೂಹಲಕರವೂ ಆದ ಶಿಶುಲೋಕ, ಬಗೆಬಗೆಯ ತಿಂಡಿಗಳ ವರ್ಣನೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಅವರ ಶಿಶುಗೀತೆ 'ಗೆಳೆಯರ ಊಟಕೆ ಕರೆಯುವೆ ನಮ್ಮಾ' ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪದವೀಧರ. ೧೯೪೩ ರಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವವರೆಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಕವಿ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನುಳ್ಳ ಇವರಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರ ಸೇವೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆರೆದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹಿರಿಯರಾದ ಮಾಸ್ತಿ ನರಸಿಂಗರಾವ್ ಮೊದಲಾದವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕಾರ್ಯಾಲಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ್, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ., ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ, ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಅ.ನ.ಕೃ., ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ, ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್, ಬೇಟ [illegible] ಕೆ.ಕೆ. ವೆಂಕ

ಉತ್ತಂಗಿ ಚನ್ನಪ್ಪ, ತವಗ ಭೀಮಸೇನರಾವ್, ಎಸ್.ಕೆ. ಕರೀಂಖಾನ್ ಇವರು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರಿಂದ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಕಂಪನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೆಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸದ ಬಹುಮುಖದ ಪರಿಚಯವಾದೀತು.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೂ ನಿರುಪಯುಕ್ತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ನೆರವಾದರು. ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಹಿಂದೆಯೂ ಇವರ ಕೈಯಿದೆ. ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ಉತ್ತಂಗಿ ಚನ್ನಪ್ಪನವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು.

ಇವರ ಈ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಇವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ಸಮಿತಿ, ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿ, ಡಾ. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿತು.

ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಸೇವೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅವರ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನವೇ. ಸೇವಾ ಹಿರಿತನದಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಗಳುಂಟಾದರೂ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಮರೆತವರು ಅವರು.

ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ ಅವರಿಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಿಯವಾದುದೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಗೋಕಾಕ್ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಡಾ. ದೇ.ಜ.ಗೌ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಎದುರು ನಿರಶನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹರನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆದರು. ಕನ್ನಡ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾ-ಕಾವೇರಿ-ಜಲಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಧಾಳಿಯಿಡುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಭಾಷೀಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಅವರು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಲಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು. ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಅಧಿಕಾರಯುತರಾಗಿ ಮಾತಾಡಬಲ್ಲವರು. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಧ್ವನಿ ಅವರದು.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಗ್ಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಬಲ್ಲರಾಗಿದ್ದರು. ಅನುಭವ, ವಿದ್ವತ್ತು, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ದೊರಕುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ವಿವರ, ಖಚಿತವಾದ ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅವರ ವಾಗ್ಮಿತೆಗೆ ಕವಿಹೃದಯದ ಲೇಪವೂ ಸೇರಿ ಪರಿಣಾಮ ರಮಣೀಯತೆ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಉರ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅಮೋಘವಾದುದು. ಅತ್ಯಂತ ಹೃದ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು.

ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಕನ್ನಡದ ಹಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು. ಅವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ **ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಸಂಘಟನೆ**ಗಳು ಬಹಳ. ಅವರು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರ ಕನ್ನಡದ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ಮುಖವೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಡೆದ ಗೌರವ-ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿವೆ.

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗುಲಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೫೮ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆವರೆಗೆ ಅವರು ಗೌರವಿಸ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಲಿ ಅಸ್ಕರ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಮನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಲ್ಲಾಪಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡ ಪರವಾದ ಚಿಂತನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಕೇಂದ್ರವೆನ್ನಿಸಿತ್ತು, ತಮ್ಮ ಮಡದಿಯ ತೀವ್ರ ಅಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ, ತಮ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಅಡಚಣೆಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ತಮ್ಮ ಎಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬಿಡದ ಸರಸ ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಹೆಸರಾದ ಪುರಾಣಿಕರು ೩೧.೮.೧೯೯೪ರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಈಗ ಕೇವಲ ಸ್ಮೃತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಇಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಗಾಧತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವರು ನಮ್ಮೊಡನಿಲ್ಲದಿರುವ ನೋವು ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕವಿ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಡಾ॥ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ

ಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀ ಮರುಳಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು. ತಮ್ಮ ಪತ್ರ ತಲುಪಿತು. ಬರೆಯಲು ತಡವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮೆಯಿರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ಜ್ಞಾನ, ಅಧಿಕಾರ, ವಿನಯ, ಸೌಜನ್ಯ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಗಳು ಏಕತ್ರ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬ ಅಪರೂಪ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ನಿಂತ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ಸತ್ಪುರುಷರ ವಿರಳ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ಪುರಾಣಿಕರು. ಮೊದಲು ನಾನಾಗ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದಲೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿದರು. ಆ ಆಕರ್ಷಣೆ ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಮಾಸದೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಅವರ 'ವಚನೋದ್ಯಾನ'ದ ವಚನಗಳು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನೀಡಿವೆ.

ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಗುಜರಾತಿ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಉಮಾಶಂಕರ ಜೋಶಿಯವರು ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕವನಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದಿಂದ ಅವರು ಆರಿಸಿದ್ದು ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಕವನ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ನಾನು ಹರ್ಷಪುಳಕಿತನಾದೆ!

ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆದರ್ಶವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಬೆರೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಪುರಾಣಿಕರು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶುಭ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮಂಗಳಗಳೂ ದೊರಕಲಿ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಉದಯರವಿ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ
೧.೯.೧೯೮೧. ಕುವೆಂಪು.

ಪುರಾಣಿಕ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು

೧೮ ಜೂನ್ ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲಬುರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದ್ಯಾಂಪುರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ. ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲಿನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ತಾಯಿ ಶ್ರೀಮತಿ ದಾನಮ್ಮನವರು. ಬಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರದು 'ಪುರಾಣಿಕರ' ಮನೆತನವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇವರದು ಸುಂದರ ಸಾರಸ್ವತ ಮನೆತನ. ತಂದೆ ಕಲ್ಲಿನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ನಾಟಕಕಾರರು, ತಾತ ಕವಿರತ್ನ ಚೆನ್ನಕವಿಗಳು, ಸೋದರಮಾವ ಕಾಲಕಾಲೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರಾಣಾಗಮ ವೇದ ವೇದಾಂತ ಪಾರಂಗತರು. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾ ಪರಿಸರ ಬಾಲಕ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಇವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದರಂತೆ 'ನಿಮಗೇನು ಬೇಕು?!' ಎಂದು. ಮಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ತಮ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದದ್ದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಬಾಲಕ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಬರೆದಿದ್ದರಂತೆ 'ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಬೇಕು' ಎಂದು. ಎಳೆಮೆಯಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ತೃಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಮಗು ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನಿ, ಮೇಧಾವಿ, ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಭಾಗ್ಯ ವಿಶೇಷ.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯವರೊಡನೆ ೫.೧೨.೪೩. ರಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಇವರ ಸೇವಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುತೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಕಂಡು ಪ್ರಶಂಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೂ ಅವರು ಎಂದೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸೇವೆಗೆ ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಅವರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು, ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ, [illegible] ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ವಚನೋದ್ಯಾನ, ಅನುಭಾವಸೃಷ್ಟಿ, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ "ಮರುಳು ಸಿದ್ಧನ ಕಂತೆ", ಚರಗ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿರತ್ನಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ಜ್ಞಾನದಂಕಣದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿವೆ.

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಗೌರವಗಳು ಹಲವು. ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪದವಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ೧೯೭೬ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನಿತ್ತು ಗೌರವಿಸಿತು. ೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಷತ್ತು ನೀಡಿದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ 'ಭಿಲ್ವಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಶ್ರೀಯುತರ 'ಕಾವ್ಯೋದ್ಯಾನ' ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ಮಾಳವಾಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿತು. ಡಾ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಮಿತ್ರರು, ಬಂಧುಗಳು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಸೇರಿ ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ 'ಕಾವ್ಯಾನಂದ' ಎಂಬ ಸಂಭಾವನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಡಾ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ತುಂಬು ಜನಪ್ರಿಯ ಕವಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು 'ಕಾವ್ಯಾನಂದ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಅವರು ಕಲಿತದ್ದು ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ, ಬರೆದದ್ದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ. ಕಸುವುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ, ಖಿನ್ನಿಪರಿತ ಅನುಭಾವ, ಅನುಭವದ ದೀಪ್ತಿನುಡಿ ಹಾಗೂ ಸುಭಗಶೈಲಿ - ಇವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಿವೆ.

— ಡಾ. ಶಿ. ಮರುಳಯ್ಯ